

1. Kāda veida tiesību aizsardzība tiesā man ir pieejama jūsu valstī, ja pret mani ir pieļauti ar uzņēmējdarbību saistīti cilvēktiesību pārkāpumi? Vai šī aizsardzība ietver zaudējumu atlīdzināšanu?**a. Civiltiesības**

Ikviena persona, kas uzskata, ka kāda Vācijas uzņēmuma rīcība ir pārkāpusi tās tiesības, var celt prasību pret šo uzņēmumu Vācijas civiltiesās. Principā lieta ir piekritīga tiesai, kuras jurisdikcijas teritorijā ir atbildētāja juridiskā adrese. Uzņēmuma juridiskā adrese ir tā statūtos noteiktā adrese, mītnes vieta vai galvenā uzņēmējdarbības vieta. Šī Vācijas tiesu starptautiskā jurisdikcija izriet no Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 12. decembra Regulas (ES) Nr. 1215/2012 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās (Briseles I regulas pārstrādātā redakcija). Papildu informācija par šo regulu ir pieejama [šeit](#).

Ja atbildētāja juridiskā adrese neatrodas Eiropas Savienībā vai valstī, kas ir puse 2007. gada 30. oktobra Lugāno konvencijā par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās, Vācijas tiesu starptautiskā jurisdikcija var izrietēt no Vācijas civilprocesa noteikumiem, it sevišķi Civilprocesa kodeksa (*Zivilprozessordnung (ZPO)*). Piemēram, saskaņā ar ZPO 32. pantu Vācijas tiesā var celt prasību, ja vismaz daļa civiltiesību pārkāpuma / pārkāpuma ir izdarīta Vācijā. Uzskata, ka pārkāpums ir izdarīts gan vietā, kur rīkojās persona, kas radījusi kaitējumu (*Handlungsort*), gan vietā, kur tika pārkāptas cietušās personas likumīgi aizsargātās tiesības (*Erfolgort*).

Šīs jurisdikcijas ir piemērojamas arī gadījumos, kad prasības ceļ personas, kas nav Eiropas Savienības pilsoņi un nedzīvo ES.

Valsts tiesisko kārtību ar jurisdikciju attiecībā uz prasībām, kas izriet no civiltiesību pārkāpuma/ pārkāpuma, nosaka Eiropas Parlamenta un Padomes 2007. gada 11. jūlija Regula (EK) Nr. 864/2007 par tiesību aktiem, kas piemērojami ārpuslīgumiskām saistībām (Roma II regula). Tur noteikts, ka parasti piemērojami tiesību akti ir tās valsts tiesību akti, kurā radies kaitējums, neatkarīgi no tā, kurā valstī iestājies notikums, kas radījis kaitējumu, un neatkarīgi no tā, kurā valstī vai valstīs radušās netiešas minētā notikuma sekas (Roma II regulas 4. panta 1. punkts). Papildu informācija par piemērojamiem tiesību aktiem ir pieejama [šeit](#).

Vācijas civilprocesa noteikumi ietver instrumentus, kas ļauj dažādu prasītāju celtās prasības izskatīt kopā, piemēram, pušu apvienošana (*Streitgenossenschaft*) (sk. ZPO 59. pantu un turpmākos pantus). Saskaņā ar ZPO 59. pantu vairākas personas var īstenot kopīgu tiesvedību vai pret tām var īstenot kopīgu tiesvedību, ja tās saistībā ar strīda priekšmetu veido vienu tiesību subjektu vai ja tām ir tiesības vai pienākums, kas balstās uz to pašu faktisko vai tiesisko pamatojumu.

Vācija 2018. gadā ieviesa parauglietas spriedumu par fakta konstatēšanu (*Musterfeststellungsklage*) lietām, kurās uzņēmuma rīcība ir pārkāpusi liela skaita patērētāju tiesības. Īpaši kvalificētas patērētāju aizsardzības asociācijas saskaņā ar konkrētiem nosacījumiem var iesniegt pieteikumu parauglietas spriedumam par fakta konstatēšanu, lai saņemtu tiesas spriedumu par fakta pamataspektiem un par tiesību aktiem, uz kuriem balstās visu patērētāju prasības. Pieteikums parauglietas spriedumam par fakta konstatēšanu aptur to atsevišķo prasību noilguma periodu, kuras iesnieguši patērētāji, kas ievadīti pieteikumu reģistrā (tādējādi patērētāji var sagaidīt pieteikuma parauglietas spriedumam par fakta konstatēšanu rezultātu, neriskējot ar savu tiesību zaudēšanu). Patērētāji var savas prasības ievadīt pieteikumu reģistrā bez maksas. Spriedums par fakta konstatēšanu (par fakta un tiesību aktu pamataspektiem) ir saistošs gan uzņēmumam, gan reģistrā ievadītajiem patērētājiem. Pēc patērētājiem labvēlīga sprieduma par fakta konstatēšanu uzņēmums, visticamāk, būs gatavs brīvprātīgi izmaksāt atlīdzību. Ja uzņēmums nemaksā brīvprātīgi, pieteikumu reģistrā ievadītie patērētāji var panākt savu prasību izpildi tiesas vai ārpus tiesas ceļā, balstoties uz parauglietas spriedumu par fakta konstatēšanu.

b. Administratīvos pārkāpumus reglamentējošie tiesību akti

Saskaņā ar Likumu par administratīvajiem pārkāpumiem (*Gesetz über Ordnungswidrigkeiten*) uzņēmumiem var piemērot naudassodus līdz 10 miljonu EUR apmērā, ja, piemēram, kāds uzņēmuma vadības loceklis ir izdarījis noziedzīgu nodarījumu. Tas attiecas arī uz cilvēktiesību pārkāpumiem saistībā ar uzņēmējdarbību. Var tikt piemērots arī lielāks naudassods, ja tas samazina labumu, ko uzņēmumus ieguvusi pārkāpuma rezultātā.

Vācijas valdības 19. likumdošanas perioda koalīcijas nolīgumā ir paredzētas reformas tiesību aktos, kas reglamentē uzņēmumiem piemērojamos naudassodus. Notiek sagatavošanās darbs šo reformu īstenošanai.

2. Vai ir konkrēti noteikumi par rupjiem cilvēktiesību pārkāpumiem? Vai šie noteikumi ir piemērojami par noziegumiem pret vidi vai smagiem darbaspēka ekspluatācijas gadījumiem?

Vācijas tiesību akti tādu saistību jomā, kas nav līgumiskas saistības, neietver konkrētus noteikumus par rupjiem cilvēktiesību pārkāpumiem. Tomēr, ja rupjš cilvēktiesību pārkāpums skar personas likumīgi aizsargātās tiesības, var būt runa par vispārēju atbildību, kas nav līgumiska. Piemēram, saskaņā ar Civilt kodeksa (*Bürgerliches Gesetzbuch*) 823. panta 1. punktu persona, kas tīši vai nolaidīgi nelikumīgi kaitē citas personas dzīvībai vai miesai, veselībai, brīvībai, īpašumam vai kādām citām tiesībām, ir atbildīga par zaudējumu atlīdzināšanu. Ja kaitējums ir nodarīts dzīvībai vai miesai, veselībai, brīvībai, īpašumam vai kādām citām tiesībām, atbildīga ir ne tikai persona, kura ir tiešais kaitējuma izraisītājs, bet arī ikviens persona, kas neveica vajadzīgos un pamatotos pasākumus, lai nepieļautu kaitējumu trešām pusēm, ja minēta persona ir radījusi riska avotu (*Verkehrssicherungspflicht*).

Turklāt vides atbildības privāttiesības nosaka īpašu un stingru atbildību gadījumos, kad ir pārkāptas personu likumīgi aizsargātās tiesības, piemēram, Vides atbildības likuma (*Umwelthaftungsgesetz*) 1. pants un citi panti, Atomenerģijas likuma (*Atomgesetz*) 25. pants un citi panti, Ģenētiskās inženierijas likuma (*Gentechnikgesetz*) 32. pants un citi panti Ūdens apsaimniekošanas likuma (*Wasserhaushaltsgesetz*) 89. pants un citi panti.

No krimināltiesību viedokļa rupji cilvēktiesību pārkāpumi ir iekļauti arī pie vispārējiem kriminālnoziegumiem. Smagi darbaspēka ekspluatācijas gadījumi ir sodāmi noziedzīgi nodarījumi saskaņā ar, piemēram, Kriminālkodeksa (*Strafgesetzbuch, (StGB)*) 233. pantu (cilvēku tirdzniecība darbaspēka ekspluatācijas nolūkā).

Lai saglabātu labus dzīves apstākļus, it sevišķi nākotnes paaudzēm, krimināltiesības aizsargā arī vidi. Šajā saistībā Kriminālkodeksa noteikumi (*StGB* 324. pants un citi panti) kā primārās krimināltiesības (*Kernstrafrecht*) Vācijā ietver ūdens, gaisa un augsnes ka vides pamatelementu vispusīgu aizsardzību. Šo pamata aizsardzību papildina dažādi sekundāro krimināltiesību (*Nebenstrafrecht*) noteikumi, turklāt tā arī aizsargā floru un faunu. Tajā pašā laikā ir ņemtas vērā plašās ES tiesību aktu prasības, lai ievērotu vides aizsardzību kā pārrobežu pienākumu.

3. Pret mani ir pieļauti cilvēktiesību pārkāpumi saistībā ar Eiropas transnacionālas korporācijas darbībām, kuras veiktas ārpus Eiropas Savienības. Vai man ir pieļaujami tiesāties jūsu valstī, ja es neesmu ES pilsonis vai ja es nedzīvoju ES? Kādi ir nosacījumi, lai iesniegtu prasību par manu tiesību pārkāpumiem? Kur var atrast papildu informāciju?

Ikviena persona, kas uzskata, ka kāda Vācijas uzņēmuma rīcība ir pārkāpusi tās tiesības, var celt prasību pret šo uzņēmumu Vācijas civiltiesās. Principā lieta ir pieļaujama tiesai, kuras jurisdikcijas teritorijā ir atbildētāja juridiskā adrese. Uzņēmuma juridiskā adrese ir tā statūtos noteiktā adrese, mītnes vieta vai galvenā uzņēmējdarbības vieta. Šī Vācijas tiesu starptautiskā jurisdikcija izriet no Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 12. decembra Regulas (ES) Nr. 1215/2012 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās (Briseles I regulas pārstrādātā redakcija). Papildu informācija par šo regulu ir pieejama [šeit](#).

Ja atbildētāja juridiskā adrese neatrodas Eiropas Savienībā vai valstī, kas ir puse 2007. gada 30. oktobra Lugāno konvencijā par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās, Vācijas tiesu starptautiskā jurisdikcija var izrietēt no Vācijas civilprocesa noteikumiem, it sevišķi Civilprocesa kodeksa (*Zivilprozessordnung (ZPO)*). Piemēram, saskaņā ar ZPO 32. pantu Vācijas tiesā var celt prasību, ja vismaz daļa civiltiesību pārkāpuma / pārkāpuma ir izdarīta Vācijā. Uzskata, ka pārkāpums ir izdarīts gan vietā, kur rīkojās persona, kas radījusi kaitējumu (*Handlungsort*), gan vietā, kur tika pārkāptas cietušās personas likumīgi aizsargātās tiesības (*Erfolgort*).

Šīs jurisdikcijas ir piemērojamas arī gadījumos, kad prasības ceļ personas, kas nav Eiropas Savienības pilsoņi un nedzīvo ES.

Valsts tiesisko kārtību ar jurisdikciju attiecībā uz prasībām, kas izriet no civiltiesību pārkāpuma/ pārkāpuma, nosaka Eiropas Parlamenta un Padomes 2007. gada 11. jūlija Regula (EK) Nr. 864/2007 par tiesību aktiem, kas piemērojami ārpuslīgumiskām saistībām (Roma II regula). Tur noteikts, ka parasti piemērojami tiesību akti ir tās valsts tiesību akti, kurā radies kaitējums, neatkarīgi no tā, kurā valstī iestājies notikums, kas radījis kaitējumu, un neatkarīgi no tā, kurā valstī vai valstīs radušās netiešas minētā notikuma sekas (Roma II regulas 4. panta 1. punkts). Papildu informācija par piemērojamiem tiesību aktiem ir pieejama [šeit](#).

Papildu informācija ir pieejama [šeit](#).

4. Vai ombuda iestādes, līdztiesības iestādes vai valsts cilvēktiesību iestādes var atbalstīt personas, pret kurām ir pieļauti ar uzņēmējdarbību saistīti cilvēktiesību pārkāpumi, ko izdarījušas Eiropas transnacionālas korporācijas ārpus ES? Vai man ir pieļaujami tiesāties jūsu valstī, ja es neesmu ES pilsonis vai ja es nedzīvoju ES? Vai jūsu valstī ir kādi citi valsts dienesti (piemēram, darba vai vides inspekcija), kas var izmeklēt manu lietu? Kur es varu atrast informāciju par savām tiesībām?

Vācijas ESAO pamatnostādņu daudz nacionāliem uzņēmumiem valsts kontaktpunkts (*NCP*) darbojas kā ārpusvietas sūdzību izskatīšanas struktūra. Tas atrodas Federālajā ekonomikā un enerģētikas ministrijā, un tā uzdevums ir vairo informētību un ESAO pamatnostādņu efektīvu īstenošanu. Ikviena persona, kas spēj ticami pierādīt savas likumīgās intereses, var iesniegt sūdzību *NCP* par daudz nacionāla uzņēmuma pieļautu ESAO pamatnostādņu iespējamu pārkāpumu. *NCP* izskata saņemtās sūdzības un pieņemšanas gadījumā iesaistītajām pusēm piedāvā palīdzību attiecīgajā jautājumā, nodrošinot samierināšanas vai starpniecības procedūru, lai palīdzētu panākt vienošanos strīdīgos jautājumos. Cita starpā *NCP* atbild par sūdzībām attiecībā uz cilvēktiesību nepietiekamu ievērošanu un to neņemšanu vērā uzņēmuma pienācīgas rūpības procedūrās, kā noteikts ESAO pamatnostādņēs. ESAO pamatnostādņu 2011. gada pārskatītā redakcija, kas ietver konkrētus ieteikumus par cilvēktiesību ievērošanu uzņēmumos, nepārprotami balstās uz ANO Vadošajiem principiem uzņēmējdarbībai un cilvēktiesībām.

NCP savas darbības un lēmumus koordinē, apspriežoties ar ESAO pamatnostādņu Starpministriju komiteju (*IMC*). Šajā *IMC* ir pārstāvētas arī septiņas federālās ministrijas. ESAO pamatnostādņu darba grupa ir vēl viens informācijas apmaiņas forums. Darba grupā papildus visu ESAO pamatnostādņu *IMC* pārstāvēto federālo ministriju pārstāvjiem ir uzņēmumu asociāciju, arodbiedrību un nevalstisko organizāciju pārstāvji.

Papildu informācija par sūdzību izskatīšanas procedūru *NCP* (tostarp informācija par saņemtajām sūdzībām un īstenoto rīcību) ir pieejama tiešsaistē Vācijas *NCP* tīmekļa vietnē [šeit](#).

5. Vai jūsu valsts uzliek pienākumu Eiropas transnacionālām korporācijām izveidot sūdzību izskatīšanas mehānismus vai starpniecības pakalpojumus saistībā ar pārkāpumiem, kas radušies to uzņēmējdarbības rezultātā? Vai šie pienākumi attiecas arī uz pārkāpumiem, kuri pieļauti ārpus Eiropas Savienības? Kas atbild par šo sūdzību izskatīšanas mehānismu vai starpniecības pakalpojumu izveides uzraudzību? Vai ir pieejami kādi publiski ziņojumi, kuros sniegta informācija par šo sistēmu darbību?

Valsts rīcības plānā par uzņēmumiem un cilvēktiesībām 2016.–2020. gadam (*NAP*) federālā valdība noteica ierosinājumu, ka visiem uzņēmumiem savā uzņēmējdarbībā Vācijā un visā pasaulē, t. i., arī ārpus ES, ir atbilstīgi jāintegrē cilvēktiesību pienācīgas rūpības procesi. Šis ierosinājums nav tiesību norma. *NAP* cilvēktiesību pienācīgas rūpība ir noteikta, balstoties uz pieciem pamatelementiem, no kuriem viens ir sūdzību izskatīšanas mehānisma izveide uzņēmumos.

Šajā saistībā *NAP* ir uzsverta nevalstisko sūdzību izskatīšanas mehānismu lielā nozīme, un uzņēmumi tiek mudināti piedalīties šādos mehānismos vai izveidot tos. *NAP* nosaka vairākas prasības attiecībā uz nevalstisko sūdzību izskatīšanas mehānismu izveidi un darbību. Piemēram, sūdzību izskatīšanas mehānismiem jābūt atšķirīgi strukturētiem atkarībā no mērķa grupas. Izveidojot jaunus mehānismus un izmantojot esošos, jāpārliecinās, ka tie nodrošina taisnīgu, līdzsvarotu un paredzamu procedūru, kas ir pieejama ikvienai potenciāli skartai personai. Procedūrai jānodrošina pēc iespējas lielāka pārredzamība attiecībā pret iesaistītajām pusēm un jāatbilst starptautiskajiem cilvēktiesību standartiem. Vairāki Vācijas uzņēmumi jau ir izveidojuši iekšējus vai nozaru sūdzību izskatīšanas mehānismus, lai to darbinieki un personas ārpus uzņēmuma varētu iesniegt prasības par cilvēktiesību pārkāpumiem.

Federālā valdība rūpīgi pārbauda cilvēktiesību pienācīgas rūpības īstenošanas statusu uzņēmumos, izmantojot apsekojumu, kas reizi gadā no 2018. līdz 2020. gadam tiek veikts saskaņā ar zinātniskiem standartiem. Šis apsekojums nodrošinās empīriskus konstatējumus par to, vai uzņēmumi ar vairāk nekā 500 darbiniekiem ir izveidojuši sūdzību izskatīšanas mehānismus un vai šie mehānismi pilda savu funkciju. Federālās valdības diskusijās par pašreizējā *NAP* turpmākajiem pasākumiem nozīme ir arī *NAP* uzraudzības rezultātiem. Ja *NAP* uzraudzība parādīs, ka *NAP* prasībām saistībā ar pienācīgu rūpību uzņēmumos atbilst mazāk nekā 50 % no attiecīgajiem uzņēmumiem, federālā valdība saskaņā ar *NAP* apsvērs papildu rīcību, tostarp tiesību aktus.

Pašreizējās federālās valdības koalīcijas nolīgumā ir arī noteikts, ka atkarībā no *NAP* vispusīgās un efektīvās pārskatīšanas rezultātiem federālā valdība var pieņemt tiesību aktus un atbalstīt ES mēroga regulējumus.

Ilgspējīgu tekstilizstrādājumu daudzpusējās partnerības locekļi uzskata, ka globālajās vērtību un piegādes ķēdēs ir ļoti svarīgi nodrošināt efektīvus sūdzību izskatīšanas mehānismus. Tādēļ sūdzību izskatīšanas mehānismu ekspertu grupā notiek dažādu locekļu sniegtās informācijas un labākās prakses apmaiņa. Turklāt tekstilizstrādājumu partnerība ir uzsākusi sadarbību ar *Fair Wear Foundation*, kas aktīvi darbojas sūdzību izskatīšanas mehānismu jomā septiņās tekstilizstrādājumu ražojošās valstīs.

Vācijas attīstības sadarbība šobrīd atbalsta projektus, lai uzlabotu darba apstākļus tekstilizstrādājumu nozarē Bangladešā, Mjanmā un Pakistānā. Projektu pasākumi ietver arī efektīvu sūdzību izskatīšanas mehānismu stratēģiju izstrādi un īstenošanu.

Federālās ekonomikā sadarbības un attīstības ministrijas cilvēktiesību pieejas ietvaros valdības organizācijas, kas īsteno Vācijas attīstības darbības iniciatīvas, ir ieviesušas sūdzību izskatīšanas mehānismus: *Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit GmbH (GIZ)* kā valstij piederošs uzņēmums un *KfW Entwicklungsbank* kā attīstību veicinoša banka un publisko tiesību iestāde ir veidojuši cilvēktiesību sūdzību izskatīšanas mehānismus kopš 2013. gada. 2017. gadā tiem sekoja divas augstāka ranga federālās iestādes, proti, Federālais ģeozinātņu un dabas resursu institūts (*Bundesanstalt für Geowissenschaften und Rohstoffe (BGR)*) un Valsts metroloģijas institūts (*Physikalisch-Technische Bundesanstalt (PTB)*).

Sūdzību izskatīšanas mehānismi ir publiski pieejami un izskata arī tādas sūdzības, kas attiecas uz darbībām ārpus ES. Pēc pieprasījuma *GIZ, KfW, BGF un PTB* sniedz ministrijai informāciju par saņemtajām sūdzībām.

Deutsche Investitions- und Entwicklungsgesellschaft mbH (DEG), kas ir *KfW* meitasuzņēmums, 2014. gadā arī izveidoja savu sūdzību izskatīšanas mehānismu.

Vācijā ir pieejami šādi ārpusvietas sūdzību izskatīšanas mehānismi (attiecībā uz procedūrām ESAO pamatnostādņu daudz nacionāliem uzņēmumiem valsts kontaktpunktā sk. 4. jautājumu):

starpniecības procedūrās trešā puse tiek piesaistīta vienīgi strīda starpniecības nolūkā; šai personai nav lēmuma pieņemšanas pilnvaras; starpniecība ir viegli pieejama strīdu risināšanas metode, kas principā nav saistīta ar kādu konkrētu jomu; tādēļ to var izmantot visās jomās, kurās var būt radušies strīdi; Vācija piedāvā arī strīdu izšķiršanas iespēju, kurā trešā puse pārstāv puses un sniedz (nesaistošu) lēmuma priekšlikumu; Likums par strīdu alternatīvu izšķiršanu (*Gesetz über die alternative Streitbeilegung in Verbrauchersachen (VSBG)*) paredz īpašu strīdu izšķiršanas veidu saistībā ar patērētāju līgumiem; šis likums patērētājiem nodrošina ērtu un bezmaksas strīdu izšķiršanas metodi; tāpat tas uzņēmumiem nodrošina mehānismu patērētāju sūdzību izskatīšanai tā, lai nekaitētu uzņēmuma reputācijai un izvairītos no tiesvedības;

tāpat ir iespēja izmantot (ārpusvietas) arbitražu, ja puses par to vienojas.

Papildu informācija par starpniecības iespējām ir pieejama [šeit](#).

6. Vai man ir konkrētas tiesības gadījumā, ja esmu neaizsargāts cietušais, kas vēlas saņemt tiesiskās aizsardzības līdzekli par cilvēktiesību pārkāpumiem saistībā ar uzņēmējdarbību? Vai un saskaņā ar kādiem nosacījumiem varu saņemt juridisko palīdzību? Kādas izmaksas segs juridiskā palīdzība? Vai man ir piekļuve juridiskai palīdzībai saskaņā ar tādiem pašiem nosacījumiem, ja es neesmu ES pilsonis vai ja es nedzīvoju ES?

Vācijas tiesību akti par civilprocesu ietver dažādus mehānismus, kas atvieglo piekļuvi Vācijas civiltiesām. Piemēram, prasītāji, ja viņi nevar atļauties segt tiesvedības izmaksas, var pieprasīt juridisko palīdzību (*ZPO* 114. pants un citi panti). Pēc tam, kad būs izvērtēti prasītāja personīgie un finansiālie apstākļi, kā arī lietas sekmīga rezultāta iespējamība, tiesas un advokāta izmaksas tiks segtas pilnībā vai daļēji atkarībā no prasītāja vajadzībām ar nosacījumu, ka prasības vienīgais mērķis nav aizskart otru pusi. Juridisko palīdzību tiesvedībai Vācijā var pieprasīt arī ārvalstu fiziskās personas. Juridiskas personas ar juridisko adresi ES, piemēram, cietušo asociācijas, var saņemt juridisko palīdzību saskaņā ar Vācijas Civilprocesa kodeksa nosacījumiem.

Direktīvas 2002/8/EK mērķis ir uzlabot tiesu pieejamību pārrobežu strīdos, nosakot kopīgus obligātus noteikumus attiecībā uz juridisko palīdzību šādos strīdos.

Lapa atjaunināta: 28/07/2020

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datus, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.